

Vizuální styl — 100. výročí Skautského střediska Kyjov

BcA. Eliška Křůmalová

Diplomová práce
2019

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Digitální design
akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **BcA. Eliška Křůmalová**
Osobní číslo: **K17279**
Studijní program: **N8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design – Digitální design**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Vizuální styl – 100. výročí Skautského střediska Kyjov**

Zásady pro vypracování:

1. Rešerše a sběr podkladů
2. Analýza cílové skupiny
3. Stanovení cílů
4. Vypracování projektu
5. Závěr

- a) teoretická část v rozsahu 30 – 35 normostran textu
- b) prototyp nebo funkční model nebo fyzický model v měřítku 1:1, 1:2, 1:3, 1:5, 1:10 podle charakteru projektu
- c) grafická prezentace v rozsahu minimálně 3,5 m²

Rozsah diplomové práce: viz. Zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz. Zásady pro vypracování
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

ŠANTORA, Roman. Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu. Praha: Junák – TDC, 2012. ISBN 978-80-204-2622-2.
NOSEK-WINDY, Václav. Cestou k pramenům: 100 let skautingu v obrazech. 3., dopl. vyd. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, 2012. ISBN 978-80-86825-73-1.
BŘICHÁČEK, Václav, NOVÁK, Radek B, ed. Skautskou stezkou: Izákladní příručka pro skauty a skautky. 2. vyd. Praha: Junák – svaz skautů a skautek, Tiskové a distribuční centrum, 2001. ISBN 80-86109-60-7.
Kolektiv autorů. 90 let kyjovského skautingu. Šimon Ryšavý. 2009. ISBN 80-7354-072-X.
TICHAVOVÁ, Barbora. Jak propagovat naši činnost: --skauting pro život. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, 2004. ISBN 80-86825-08-6.
TICHAVOVÁ, Barbora, Roman ŠANTORA a Pavel ČERNÝ. Akce pro veřejnost: --skauting pro život. Praha: Junák – svaz skautů a skautek ČR, 2003. ISBN 80-86109-99-2.
HOMMEROVÁ, Dita. Branding neziskových organizací. Žatec: Ohře Media, 2015. ISBN 978-80-905122-8-3.

Vedoucí diplomové práce: MgA. Bohuslav Stránský, Ph.D.
Ateliér Digitální design
Datum zadání diplomové práce: 3. prosince 2018
Termín odevzdání diplomové práce: 10. května 2019

Ve Zlíně dne 3. prosince 2018

doc. Mgr. Irena Armutidisová
děkanka

MgA. Bohuslav Stránský, Ph.D.
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: 28.3.2019.....

Jméno a příjmení studenta: ELIŠKA KŘŮMALOVÁ.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Cílem této diplomové práce je vytvořit vizuální styl pro výročí 100 let skautingu v Kyjově. Teoretická část zkoumá původní skautskou symboliku, loga a vizuální styly světových i českých skautských organizací. Rozsáhlejší kapitola Skauting a média se zabývá rozbořením grafického zpracování skautských časopisů, největší pozornost je zde věnována vývoji časopisu Skaut-Junák. Dále se zde zaměřuji na knihy se skautskou tematikou a další publikace. Pozornost je věnována i způsobu webové prezentace a dalším výstupům na celorepublikové, střediskové i oddílové úrovni. Poslední kapitola teoretické části hodnotí vizuální řešení významných výročí. Jsou zde porovnány grafické výstupy v souvislosti se stým výročím Československa, Finska, Estonska a Litvy.

Na začátku praktické části si ujasňuji výstupy, které budu vytvářet a hledám odpovídající vizuální řešení. Dále zde popisuji svůj postup a odůvodňuji práci s ilustracemi, barvami, kompozicí a písmem.

Klíčová slova: skauting, skaut, Junák, vizuální styl, symbol, logo, znak, lilie, výročí, časopis, komiks, ilustrace, plakát, microsite

ABSTRACT

Aim of this masters thesis is creating a visual identity for the 100th anniversary of Kyjov Scout Center. The theoretical part analyzes original scout symbolism, logos and visual identities. Extensive chapter Scouting and media deals with graphic elaboration of magazines about scouting. The most attention is payed on developement of magazine Skaut-Junák. Further, I focus on books with scouting theme and other publications. Attention is also payed on web presentation and other outputs. The last chapter of the theoretical part rates visual solutions of significant anniversaries. There are compared graphic outputs in context of the 100st anniversary of Czechoslovakia, Finland, Estonia and Lithuania.

At the beginning of the practical part, I clear out graphic outputs which I will create and I try to find appropriate visual solution. Further, I explain my design proces and use of illustration, colors, composition and typography.

Keywords: scouting, scout, Junák, visual identity, symbol, logo, emblem, lily, anniversary, magazine, comics, illustration, poster, microsite

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat především MgA. Bohuslavu Stránskému, Ph.D. za odborné vedení mé diplomové práce a jeho cenné rady během studia na ateliéru Digitální design. Dále děkuji rodině, kolektivu spolužáků a všem, kteří mě při studiu podporovali. Děkuji kyjovským skautům, bez jejichž spolupráce by tato diplomová práce nemohla vzniknout. Poděkování patří i MgA. Lucii Zajíčkové, která se ochotně ujala oponentury.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 SKAUTING.....	12
2 SKAUTSKÁ SYMBOLIKA	13
2.1 SKAUTSKÁ LILIE	13
2.2 ZNAK A LOGO WOSM.....	13
2.3 ZNAK A LOGO WAGGGS.....	15
2.4 LOGO GSUSA.....	16
2.5 LOGO BSA	16
2.6 ZNAK ISGF	17
2.7 ZNAK JUNÁKA	17
2.8 ZNAK VLČAT	18
2.9 ZNAK SVĚTLUŠEK.....	19
2.10 ZNAK ROVERŮ A RANGERS	19
2.11 ZNAK VODNÍCH SKAUTŮ.....	20
2.12 LOGO JUNÁKA OD STUDIA NAJBRT	21
2.13 LOGO JUNÁKA OD LUMÍRA KAJNARA	22
3 SKAUTING A MÉDIA	24
3.1 ČASOPISY	24
3.1.1 Časopis Skaut-Junák	24
3.1.2 Časopis Skauting.....	28
3.1.3 Časopis Roverský kmen	28
3.1.4 Časopis Světýlko	29
3.1.5 Časopis Ben Já Mína.....	29
3.1.6 Časopis Skautský svět	30
3.2 KNIHY A JINÉ PUBLIKACE	31
3.2.1 Skauting pro chlapce	31
3.2.2 Dva divoši	31
3.2.3 Rychlé šípky.....	32
3.2.4 Marko Čermák – ilustrace se skautskou tematikou.....	32
3.2.5 Skautskou stezkou.....	33

3.2.6	Skautské stezky	34
3.2.7	Skautské století.....	34
3.2.8	Skautský oddíl	35
3.2.9	Cesta k pramenům: historie skautingu v obrazech.....	35
3.3	WEB	36
3.3.1	Skaut.cz	36
3.3.2	Křižovatka.skaut.cz	36
3.3.3	Rádce.skaut.cz	37
3.4	DALŠÍ VÝSTUPY V RÁMCI SKAUTINGU	38
3.4.1	Plakáty	38
3.4.2	Nástěnky.....	39
3.4.3	Kroniky	39
3.4.4	Cancáky.....	39
4	VIZUÁLNÍ ŘEŠENÍ VÝZNAMNÝCH VÝROČÍ.....	41
4.1	VÝROČÍ 100 LET ČESKOSLOVENSKA	41
4.2	VÝROČÍ 100 LET FINSKA	42
4.3	VÝROČÍ 100 LET ESTONSKA	43
4.4	VÝROČÍ 100 LET LITVY	43
4.5	POROVNÁNÍ.....	44
	ZÁVĚR TORETICKÉ ČÁSTI.....	45
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	46
5	GRAFICKÉ ŘEŠENÍ.....	47
5.1	UJASNĚNÍ CÍLŮ	47
5.2	ZNAČKA	47
5.3	PUBLIKACE.....	47
5.3.1	Cílová skupina.....	48
5.3.2	Obsah a koncept	48
5.3.3	Frotáže a ilustrace	49
5.3.4	Fotografie	50
5.3.5	Písmo.....	50
5.3.6	Obálka	50
5.3.7	Formát a vazba	51

5.4	PLAKÁTY.....	52
5.4.1	Ilustrace.....	52
5.4.2	Písmo.....	52
5.4.3	Barevnost.....	52
5.5	LETÁČEK.....	53
5.5.1	Cílová skupina.....	53
5.5.2	Obsah a zpracování.....	53
5.5.3	Formát.....	53
5.6	MICROSITE.....	54
5.6.1	Cílová skupina.....	53
5.6.2	Obsah.....	54
5.6.3	Wireframe.....	54
5.6.4	Grafické zpracování.....	54
5.6.5	Prototyp.....	55
	ZÁVĚR.....	56
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	57
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	57
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	60
	SEZNAM PŘÍLOH.....	62

ÚVOD

Skautská tematika je mi blízká, protože mám mezi skauty přátele a jako malá jsem taky několik let skautovala. Jako designer ale často vidím nedostatky v komunikaci s veřejností a ve zpracování grafických materiálů, ať už se jedná o loga, tiskoviny, webové stránky nebo nesprávné užití jednotného vizuálního stylu Junáka.

Skauting je nezisková organizace, která je založená na dobrovolnosti a otevřená pro každého. Z těchto důvodů nejsou dostatečné finanční možnosti ani personální a časové kapacity vždy dosahovat perfektních grafických výstupů.

Mým úkolem a zároveň výzvou bylo k zadání přistupovat profesionálně, ale přitom zachovat určitou estetiku a přiznanou nedokonalost, která ke skautingu neodmyslitelně patří.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SKAUTING

Skauting je celosvětová výchovná organizace pro děti a mládež, jejímž posláním je rozvíjet mravní, intelektuální, sociální a tělesné schopnosti. Vznikl v Anglii v roce 1907 na základě myšlenek Roberta Baden-Powella. Podobné ideály v Americe současně sdílel zakladatel hnutí Woodcraft Ernest Thompson Seton. V roce 1911 se díky středoškolskému učiteli tělocviku Antonínu Benjaminu Svojsíkovi skauting rozšířil i do naší země. Český skauting na rozdíl od toho britského klade větší důraz na pobyt v přírodě a vlastenectví. Nyní má skauting 60 milionů členů a je největším globálním výchovným hnutím pro děti a mladé lidi. Počet českých skautů v posledních letech roste a pohybuje se kolem šedesáti tisíc. Skauti se dělí do několika věkových kategorií: benjamínci (předškolní děti), vlčata a světlušky (děti 1. stupně základních škol), skauti a skautky (děti 2. stupně), roveři a rangers (mládež ve věku 15–25 let) a oldskauti (nad 25 let).

2 SKAUTSKÁ SYMBOLIKA

Skautské hnutí používá celou řadu symbolů a znaků. Nejznámějším a zároveň nejstarším z nich je skautská lilie, která se objevuje v různých modifikacích a kombinacích s dalšími symboly na celosvětové, republikové, ale i střediskové nebo oddílové úrovni.

2.1 Skautská lilie

Zakladatel skautingu, Lord Baden-Powell jako symbol skautů zvolil jednoduchou lilii Doplněnou stuhou s heslem BE PREPARED. Lilii si vypůjčil z větrné růžice starých map, aby skautům ukazovala správný směr při jejich putování po skautské stezce. Tři listy lilie ve skautingu znamenají také tři body skautského slibu a někdy bývají interpretovány i jako tři věkové kategorie skautského hnutí: vlče, skaut a rover.

Symbol lilie je ale mnohem starší. Heraldický znak lilie, kdy jsou patrné tři okvětní lístky, dva boční a vztyčený středový, je jeden z častých symbolů a znamená čistotu. Heraldickou lilii mají ve znaku mnohé šlechtické rody a tuto symboliku přejala i řada měst.

Obr. 1: Původní skautská lilie

2.2 Znak a logo WOSM

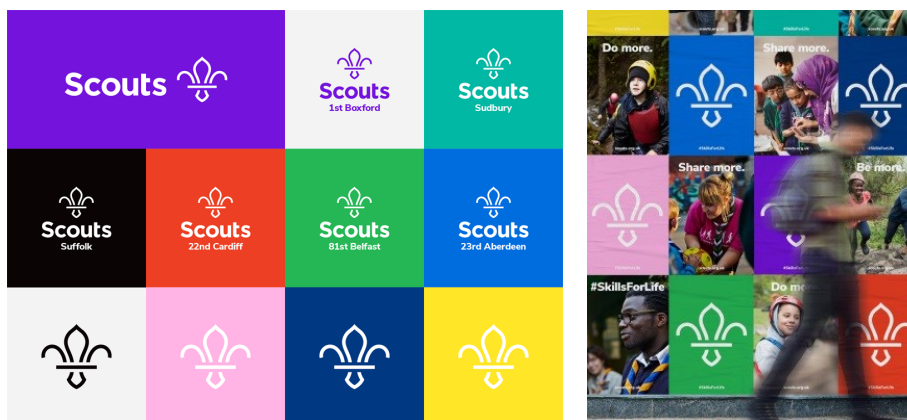
„Později byla lilie doplněna v postranních lístcích dvěma pěticípými hvězdami na připomenutí deseti bodů skautského zákona a v prostředním listu kompasovou střílkou. Dnes má světová skautská organizace WOSM ve znaku stříbrnou lilii s hvězdami a střílkou. Stuhu s heslem nahradil kruh z lana, zakončený ambulančním uzlem. Modrofialová barva podkladu vyjadřuje barvu planety Země a lano obtáčeující lilii pak spojení všech skautů světa při řešení problémů naší planety.“^[1]

V roce 2001 začala organizace kromě znaku používat také logo, které má bohužel nevhodně zvolenou typografii. Množství drobných detailů při zmenšení zanikají a celkově logo působí zastarale.

Obr. 2: Znak WOSM, staré a nové logo WOSM

Od roku 2018 světová skautská organizace používá novou vizuální identitu a logo, které vytvořilo londýnské studio NotOnSunday. Nové logo z původního znaku převzalo jen fialovou barvu a symbol lilie, který je ale hodně stylizovaný a doplněný tučným nápisem Scouts. Značka ukazuje relevantnější obraz současného skautingu, přičemž si stále zachovává vazbu na dlouhou a neodmyslitelnou tradici. Vizuální styl je založený na sytých barvách, výrazné typografii, velkoformátových fotografiích a hashtagu #SkillsForLife. Sytější fialovou doplňují barvy, které reprezentují Skotsko, Wales a Severní Irsko. Použití doplňkových barev není libovolné, ale vždy v závislosti na danou zemi (například skauti z Walesu používají červenou).

Obr. 3: Vizuální styl WOSM

Vizuální styl používá Nunito Sans, písmo volně dostupné na Google fonts. Jeho výhodou je dobrá čitelnost a 5 řezů. Grafický manuál doporučuje kombinaci řezu Black pro nadpisy a Regular pro drobnější texty delšího rozsahu. Velký důraz je kladený na výběr fotografií, které by měly zachycovat zábavu, přátelství a dobrodružství. Fotografie se mají zaměřovat především emoce a ne jen ukazovat skautské aktivity jako takové. Není nutné vždy zobrazovat skautské kroje nebo šátky, důležité je komunikovat pocit sounáležitosti.

Designéři z NotOnSunday mysleli i na sociální sítě a podíleli se na instagramové kampani. S novým vizuálním stylem vzniklo i několik krátkých video spotů, které odráží sdělení celého redesignu „dovednosti pro život“.

Přestože je tento počín z grafického hlediska poměrně zdařilý, bohužel nedošlo k jeho rozšíření na všechny komunikační platformy organizace. Homepage oficiálních internetových stránek skautské světové organizace scouts.org.uk je sice zpracovaná v rámci nového vizuálního stylu, všechny podstránky však stále nesou zastaralý vzhled včetně původního loga.

2.3 Znak a logo WAGGGS

„Světová asociace skautek – WAGGGS má ve znaku trojlístek s hvězdami a kompasovou střelkou, ale plameny nahradil opět kruh z lana se stejnou symbolikou jako u WOSM. Znak je oranžový na modrém podkladě. Barvy znamenají zlaté slunce na obloze, které svítí na všechny děti světa, a také dobro, které má být každý den vykonáno.“ [2] Skautky (i ty české) nosí znak WAGGGS jako nášivku na kroji.

Světová asociace od znaku odvodila také své logo, které se od znaku téměř neliší. Existují 4 verze loga pro interní nebo externí užití. Vizuální styl popsany na oficiálních stránkách asociace užívá 2 základní barvy (žlutou a tmavě modrou), 2 doplňkové (korálovou a šedo-zelenou) + černou a bílou. Logo je dovoleno používat v libovolných kombinacích těchto šesti barev, čímž dochází k mnoha variantám a vizuální nejednotnosti. Součástí jakéhosi neúplného vizuálního stylu a design manuálu je také sada vzorů a ikon, které jsou ale velmi odlišné od samotného loga.

Obr. 4: Znak a logo WAGGGS

2.4 Logo GSUSA

Organizace sdružující americké skautky v minulém století používala poměrně složitý znak plný symbolů. V 80. letech 20. století tento znak nahradilo logo ve tvaru čtyřlístku se třemi dívčími hlavami zobrazenými z profilu. Z původního znaku byl ponechán jen tvar čtyřlístku. V roce 2009 logo prošlo redesignem. Byly upraveny barvy, písmo i samotná značka. Spodní část trojlístku dostala špičatý tvar, obličeje dívek nepatrně omládly a jejich krky se narovnaly. Nápis „girl scouts“ je vysázeným tučným groteskem, konkrétně se jedná o upravené písmo Avenir. Logo bylo rozvinuto do vizuálního stylu, který pracuje s přesně definovaným odstínem zelené a trojlístkem používaným bez dívčích profilů.

Změnu barev, písma i tvaru trojlístku, který po úpravě může připomínat znak, hodnotím pozitivně. Rovné a prodloužené krky dívek však působí příliš nepřírodně.

Obr. 5: Původní a upravené logo GSUSA

2.5 Logo BSA

Logo organizace sdružující americké skauty vyšlo z původního znaku a je přesyceno skautskými a státními symboly. Na červené lilii s kompasovou střílkou a dvěma pěticípými hvězdami je umístěn modrý orel s roztaženými křídly a americkou vlajkou ve znaku na hrudi. Použití takového loga je velmi problematické a v menších velikostech se logo stává nesrozumitelným.

Obr. 6: Logo BSA

2.6 Znak ISGF

Znak světové organizace dospělých skautů a skautek (oldskautů) – ISGF zcela logicky sdružuje znaky skautů a skautek – tedy lilii a trojlístek. Barevné provedení však není odvozeno od předešlých dvou světových znaků: lilie je červená, trojlístek a hvězdy bílé.

Obr. 7: Znak ISGF

2.7 Znak Junáka

První čeští skauti jako svůj symbol používali štít s hlavou chodského psa, který nakreslil Mikoláš Aleš jako znak Psohlavců, chodských strážců hranic. Tento znak vznikl koncem 19. Století, původně jako ilustrace k románu Aloise Jiráska Psohlavci. Psí hlava představuje příslušnost ke své zemi a dobrý vztah k ní. „Na tomto štítku bylo umístěno i heslo BUĎ PŘIPRAVEN. Po vzniku samostatného Československa a zároveň v době, kdy se skauting začal prosazovat jako mezinárodní hnutí, přijali českoslovenští skauti lilii, ale štítku s hlavou psa se nevzdali, a tak jej umístili na střed lilie.“^[3] Aby znak nebyl příliš složitý a nepřeltný symbolikou, nejsou na něm hvězdičky ani kompasová strelka.

Skautky od počátku nosily také jen lilii jako skauti, ale od roku 1935 si ji začaly podkládat filcovým trojlístkem. Významová podoba znaku Junáka se ustálila až v roce 1992, kdy byla skautská lilie se štítkem s psí hlavou oficiálně doplněna trojlístkem. Trojlístek vyjadřuje štěstí a lásku k bližnímu.

Za více než 80 let se česká skautská lilie měnila jen tvarově (až na krátkou epizodu z druhé poloviny roku 1947, kdy byla snaha zavést nový znak – lilii s malým státním znakem (lvem) uprostřed). V době před rozšířením počítačů a grafických programů se tento znak překresloval ručně. Existuje nákres konstrukce odznaku Českého Junáka, podle kterého se dá odznak narýsovat s pomocí pravítka a kružítka (mimo psí hlavu). Tento nákres se dříve používal při zvětšování lilie do vývěsky nebo pro vytvoření oddílové vlajky. Při ručním překreslování však docházelo k větším či menším nepřesnostem a znak nevypadal jednotně.

Skauti rozlišují znak Junáka a slibový odznak. Jsou téměř shodné, ale liší se použitím. Tiš-těný znak Junáka je barevný: zlatá lilie, bílý štítek, černá hlava psa a modrý trojlístek. Sli-bový odznak je kovový, a proto je v barvě žlutého kovu, štítek není bílý, pouze hlava psa je vybarvena černě.

Se zaváděním nového skautského logotypu v roce 2001 došlo i ke zdigitalizování stávajícího znaku. Vzhledem k novým reprodukčním technologiím bylo potřeba upravit a zjedno-dušit barevnost. Proporce znaku zůstaly zachovány.

Obr. 8: Znak Psohlavců

Obr. 9: Znak Junáka po přidání trojlístku v roce 1992

2.8 Znak Vlčat

Vlčata jsou mladší věková kategorie skautů ve věku 7 až 12 let. Jejich program je spjat s Kiplingovými Knihami džunglí, proto byla jako symbol vybrána hlava vlčka. V Česku i v mnoha jiných zemích je znakem vlčat hlava přímo hledícího vlka. Grafické zpodobnění vlka však celosvětově není jednotné. V českém znaku je hlava vlčete s nastraženýma ušima umístěna do oválu. Při barevném provedení je hlava vlčete šedá na žlutém podkladě (barva vlčat).

Obr. 10: Znak Vlčat

2.9 Znak Světlušek

Světlušky je v českém skautingu označení pro dívky ve věku 7 až 11 let. Této věkové kategorii se ale říká v různých zemích různě. V Anglii se nejmladším skautkám zpočátku říkalo „růžová poupata“, ale později se zavedlo označení „brownies“ (skřítkci, šotci). Častý je název „skřítkové“, ale také se objevují různí ptáčci, včelky, berušky, žáby aj. I u nás jsme měli zpočátku „šotky“, ale ještě před 2. světovou válkou dostaly pojmenování „světlušky“ – podle slavné Karafiátovy knížky Broučci. Je to označení originální – jinde ve světě se nepoužívá. Vývoj znaku světlušek je proto v celosvětovém měřítku mnohem složitější. Symbolicky mají světlušky svítit svým světýlkem dobra a radosti všem lidem dobré vůle. České světlušky mají na slibovém odznaku trojlístek „jetelíček“ se dvěma hvězdičkami, kompasovou střílkou vyrůstající ze stuhy s heslem „PAMATUJ“ a šesti světelnými paprsky dobra. Tento znak se nejčastěji používá jako nášivka ke kroji.

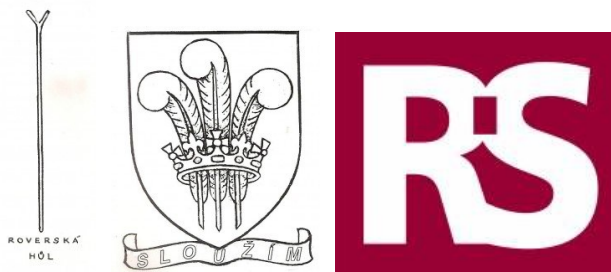
Obr. 11: Znak světlušek

2.10 Znak roverů a rangers

Roveři (rover = poutník) a rangers – dospívající věková kategorie používá několik symbolů. Nejčastěji se v souvislosti s Rovery a Rangers setkáváme s označením „RS“ z anglického „Rover Skaut“. Grafický znak RS tvoří stříbrná písmena (verzálky vysázené tučným groteskem) na tmavočerveném podkladě. Používá se i barevně obráceně, ale toto použití není nijak ustálené ani přesně definované. Symbol RS můžeme vidět na skautských krojích a jeho částech, a to jako nášivka nebo kovový odznak. Tento znak svou jednoduchostí sice může připomínat logo, ale o logo se všemi náležitosti se nejedná.

Mezi další symboly patří poutnická hůl s vidlicovým rozvětvením nahoře ve tvaru písmene Y a heraldický znak – erb a na něm tři pštrosí (supí) péra s nápisem „sloužím“. Hůl ovšem nepatří mezi běžnou skautskou výstroj a erb je příliš složitý a vizuálně zastaralý. Použití těchto dvou symbolů je v dnešní době poněkud problematické.

Barva typická pro rovery je tmavě červená (barva bobule hlohu symbolizující vyžralý plod – vyspělého skauta). Tuto barvu používá nejen znak RS, ale i některé krojové prvky, např. šňůrka na píšťalku a baret.

Obr. 12: Symboly roverů a rangers: roverská hůl, heraldický znak a znak RS

2.11 Znak vodních skautů

Znak vodních skautů je spjatý s prvky vodáctví. Do devadesátých let byl tvořen spojením kotvy a lilie doplněné stužkou s heslem „Bud’ připraven“. Dnešní znak se používá bez stužky, ale je doplněn lanem, které zároveň tvoří trojlístek skautek. Velké množství symbolů (lilie, psí hlava, trojlístek, kotva, lano) umístěných ve vrstvách si mezi skauty vysloužilo přezdívku „sendvič“. V barevném provedení je kotva stříbrná a obepnutý trojlístek modrý.

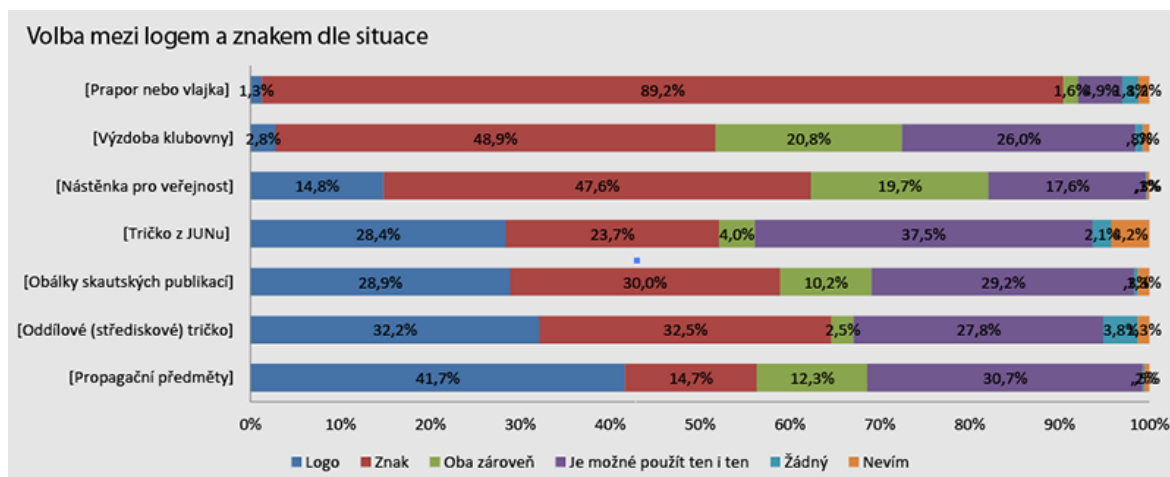
Obr. 13: Znak vodních skautů

2.12 Logo Junáka od Studia Najbrt

Roku 2001 začali čeští skauti používat logotyp a vizuální styl, jehož autorem je Pavel Lev ze studia Najbrt. Nový logotyp organizace vznikl z potřeby oslovit veřejnost a dát najevo, že Junák je moderní organizací mladých lidí. Logotyp se skládá ze stylizované skautské lilie v modré barvě a zeleného trojlístku. Pod logotypem je na střed umístěný nápis skaut. Může být použit i slogan Junáka „... skauting pro život“. Základním písmem vizuálního stylu je The Mix CE (v šesti řezech), jako doplňkové písmo byl pro svou dostupnost ve všech textových editorech zvolen Times New Roman.

Vizuální styl je podpořený obrazovými materiály. Jedná se o různé motivy, ať v přímé nebo symbolické vazbě na skautskou činnost. Pérovkové kresby ve stupních šedi ožívují tištěné materiály a další aplikace vizuálního stylu.

Logo bylo původně určené pro komunikaci s veřejností a skautský znak pro interní použití. V některých situacích bylo možné v jedné tiskovině aplikovat logo i znak. Praxe ale ukázala, že skautští grafici používají logo i znak souběžně, a často značně chaoticky. „Například razítka organizačních jednotek na sobě mají znak, zatímco skautské weby používají logo. Většina časopisů používá znak, ale časopis Skauting používá logo.“^[4]

Obr. 14: Výsledky ankety o nejednoznačnosti užití loga a znaku

„Bezprostředním podnětem, proč udělat alespoň drobné úpravy, je změna názvu organizace na Junák – český skaut. Dále je dnešní logo oproštěné o velkou část symboliky, která je důležitá nejen z důvodu tradice, ale i pro metodickou práci v oddílech. Má navíc několik nedostatků v praktickém použití, v černobílé variantě například téměř nepřipomíná lilii.“^[5]

Přestože se jedná o kvalitní a nadčasové logo vytvořené předním grafickým studiem, které bylo poměrně dobře přijato, po patnácti letech používání byla nutná změna. Chyba nastala špatně definovaným zadáním a nejasnou volbou mezi logem a znakem.

Obr. 15: Logo Junáka od Studia Najbrt

2.13 Logo Junáka od Lumíra Kajnara

V červenci 2015, po několika letech příprav, vypsal Junák soutěž o nové logo. Cílem bylo především vytvoření takového loga, které nahradí současné logo i znak tak, aby Junák působil jednotně. Z toho důvodu mělo také ze znaku vycházet.

Soutěžní porota byla složena ze zástupců Junáka a odborníků z Unie grafického designu. Za Unii Grafického designu v porotě zasedl Michal Kotyza a ředitel grafického studia Kafka Design Ondřej Kafka. Soutěže se zúčastnila tři grafická studia – Lumír Kajnar, Toman Graphic Design a ReDesign. Každé z nich zaslalo dva návrhy.

Obr. 16: Logo Junáka od Lumíra Kajnara (zdobnější a jednodušší verze)

Nově navržené logo od Lumíra Kajnara zachovává všechny symboly typické pro český skauting – lilii, modrý trojlístek i hlavu psa. Byly vytvořeny 2 varianty. Jednodušší verze je určená pro běžné užití. Zdobnější lilie se smí používat pouze při výjimečných příležitostech a ve větší velikosti (nesmí být menší než 4 cm). Při použití loga v jednobarevné variantě má být symbol psa vždy tmavší než štít pod ním.

K novému logu bylo navrženo písmo SKAUT, určené pro názvy a nadpisy. Toto písmo je dostupné pouze v řezu Bold a neobsahuje znaky pro minusky. Součástí fontu jsou speciální znaky se skautskou tematikou, které je možné použít jako doplňkové symboly k oživení grafického výstupu. Písmo je dobře čitelné a svým vzhledem koresponduje s grafickou značkou. Při použití ve větších velikostech se však projevují nedostatky ve vyvážení mezer mezi znaky a je nutno je upravovat. Z původního vizuálního stylu bylo převzato doplňkové písmo TheMix. Náhradní a systémová písma, vhodná spíše k administrativním než grafickým účelům, jsou Open Sans, Calibri a Times New Roman.

Charakteristickým rysem vizuálního stylu jsou neostré rohy a zaoblené tvary. Tento univerzální grafický prvek je aplikovaný v celé komunikaci. Nepravidelné organické objekty vychází z tvaru brambory, sněhové koule nebo oblázku. Grafický manuál nabízí několik barevných palet se stovkami kombinací. Doporučuje s však vyhýbat přehnaným kontrastům – skauting nemusí křičet.

Po zavedení nového vizuálního stylu byl prostor pro zpětnou vazbu a upravení drobných nedostatků, které se projevíly při práci s logem a šablonami. K těmto účelům byla založená facebooková skupina Bavíme se o skautské grafice, kde mohli skautští grafici vznést své připomínky, dotazy nebo komentáře.

V posledních letech začali skauti využívat webový nástroj Canva pro editaci a tvorbu jednoduchých grafických výstupů. Canva umožňuje používání přichystaných šablon a je vhodná pro členy, kteří nejsou profesionálními grafiky. Dalším užitečným nástrojem je generátor log, který na základě jednoduchého nastavení k novému logu přiřadí jméno dané organizační jednotky a vytvoří tři barevné varianty: plnobarevnou, černou a bílou. Soubory jsou ve dvou formátech png a pdf s průhledným pozadím. Plnobarevná verze loga je navíc podložena obilým bílým podkladem. Generátor automaticky nahrazuje spojovník „-“ pomlčkou „-“, což je mezi laiky a poloprofesionály častá typografická chyba.

Nové logo včetně vizuálního stylu bylo skauty velmi dobře přijato, objevují se však výhrady k výrazu psa, který působí příliš vyjeveně.

3 SKAUTING A MÉDIA

3.1 Časopisy

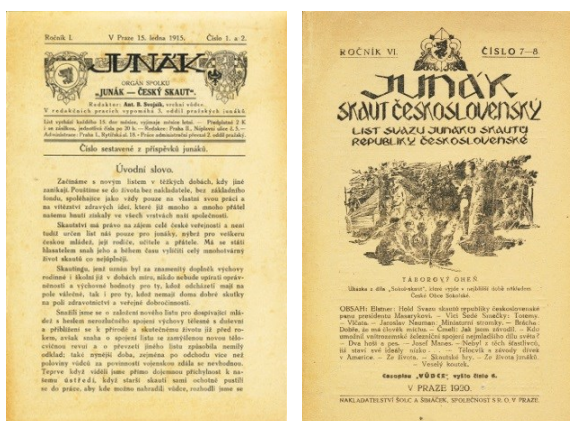
Všichni registrovaní členové Junáka mají možnost zdarma odebírat časopis dle příslušnosti k věkové kategorii, do které spadají. V současnosti čítá celková nabídka skautských časopisů šest titulů vycházejících přibližně s dvouměsíční periodicitou.

3.1.1 Časopis Skaut-Junák

Časopis Skaut má dlouhou historii. Vznikl jako první dětský časopis v českých zemích, první číslo časopisu Skaut-Junák vyšlo už v roce 1915. Název se za více než sto let několikrát změnil. Původní název Junák, vystřídal Skaut-Junák. Po sloučení s časopisem Vpřed roku 1949 se změnil na Junáci Vpřed. V posledních dvou desetiletích se název ustálil na Skaut. Časopis byl z politických důvodů třikrát zakázán, ale po nějaké době vždy znovu obnoven a pod názvem Skaut vychází dodnes.

Časopis byl původně malého formátu a čísla prvních pěti ročníků neměla obálku. Název časopisu byl uveden v hlavičce s použitím secesního písma doplněného znakem Psohlavců a znaky Čech, Moravy a Slezska. V šestém ročníku se poprvé objevuje lilie a zemské znaky jsou doplněny znakem slovenským. Grafická úprava byla zpočátku velmi jednoduchá a značně ovlivněná tehdy dostupnými technologiemi. Většinu obsahu tvořil do bloku zarovnaný text, připomínající spíše knižní úpravu než časopis, doplněný drobnými pérovými ilustracemi. Ve 20. letech se v časopisu začaly objevovat i černobílé fotografie.

Čísla jednoho ročníku se archivovala svázáním do pevných desek. První ročníky časopisu vycházely v malém nákladu úměrném počtu členů a dnes jsou sběratelsky velmi cenné.

Obr. 17: První strana prvního čísla časopisu Junák z roku 1915, 1920

Na počátku 30. let vycházel Skaut-Junák na formátu 31 × 23 cm. Obálka časopisu byla pro každé číslo jednotná, měnila se pouze barva papíru. Úvod každého čísla 15. – 17. ročníku časopisu doprovázela kresba českého secesního malíře a dekorativního umělce Alfonse Muchy z roku 1928.

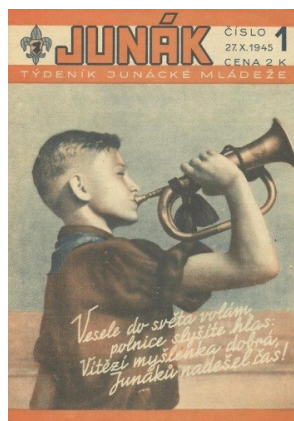
Obr. 18: Jednotná obálka časopisu Skaut-Junák z let 1929 – 1931

18. ročník opět po delší době mění svoji tvář. Opouští jednotnou kresbu na obálkách všech čísel. Hlavním motivem se stává fotografie. Od 19. ročníku nastupuje hlubotisková obálka, jejímž motivem je vždy fotografie po celé ploše.

Obr. 19: Obálka časopisu Skaut-Junák z roku 1932 a Junák z roku 1940

Po pětileté odmlce v letech 1940 – 1945 se šéfredaktorem stává Jaroslav Foglar a časopis se svým obsahem i vzhledem se více přibližuje dětem. Foglar navazuje na svůj, před válkou velmi oblíbený, časopis pro mládež Mladý hlasatel. Obálka stále hledá svoji tvář. Několik po sobě jdoucích čísel má stejnou hlavičku, která se však nemění s každým novým ročníkem ale spíše nepravidelně. Zatímco po 27 předválečných ročníků byl časopis měsíčníkem, poválečný Junák je týdeník.

Obr. 20: Obálka prvního čísla časopisu Junák po obnovení v roce 1945

Od desátého čísla se zmenšuje formát, ale časopis získává na barevnosti. Na zadní straně přibyl komiks. Nejdříve to byl komiks Medvědí družina kreslený šestnáctiletým Radomírem Pleinerem a Janem Fisherem. Po pouhých šesti dílech následoval Foglarův Pískloun a Tloušťík ze seriálu Rychlé šípy, které s jeho odchodem do časopisu Vpřed je vystřídal komiks Tajemství žlutých skal. Roztržka mezi Jaroslavem Foglarem a vedením Junáka časopisu příliš neškodila, zato výrazně pomohla časopisu Vpřed. Československá mládež tak v té době měla dva velmi dobré časopisy, které se časem staly legendou.

Obr. 21: Komiksy Medvědí družina, Pískloun a Tloušťík a Tajemství žlutých skal

Po zákazu a rozpuštění skautské organizace komunisty v roce 1950 časopis Junák dlouhých dvacet let nevycházel. K obnovení došlo až v roce 1968, kdy bylo vydáno nulté propagační číslo na úvod 31. ročníku. Časopis má nezvykle velký formát a na obálce ilustraci Zdeňka Buriana (ilustrace byla původně použita na obálku předválečného vydání Hochů

od Bobří řeky). Na zadní stranu se po mnoha letech, vrátil komiks kreslený Marko Čermákem. Časopis Junák byl však z politických důvodů na dalších téměř dvacet let zakázán a obnoven až v roce 1990.

Obr. 22: Obálka nultého čísla časopisu Junák z roku 1968 s ilustrací Zdeňka Buriana

Obnovení časopisu začalo vydáním nultého čísla pod vedením šéfredaktora Miloše Zapletala roce 1990. Bylo převzato 22 let staré grafické řešení hlavičky a podařilo se zachovat kontinuitu mezi časopisem z roku 1970 a 1990. Toto ukázkové číslo bylo plné (na tehdejší dobu) atraktivního obsahu a nasadilo pomyslnou laťku velmi vysoko. Byl použitý velký formát, barevné fotografie, zdařilé ilustrace a na poslední straně komiks Staré tábořiště od Marka Čermáka. Zajímavostí jsou vodovými barvami malované nadpisy a číslování stránek neobvykle umístěné v horní části vnějších okrajů stránek.

Obr. 23: Nulté číslo časopisu Junák z roku 1990

3.1.2 Časopis Skauting

Skauting je časopisem pro skautskou výchovu a jeho čtenáři jsou činovníci Junáku, především ti, kteří se podílí na vedení oddílů. „Historie časopisu Skauting sahá až do roku 1919, kdy začal vycházet pod názvem Vůdce časopis pro skautské pracovníky, činovníky a vůdce. V letech 1919 – 1939 byl odbornou přílohou časopisu Junák.“^[6] Od roku 1939 vychází jako samostatný časopis. Během 20. století byl název časopisu několikrát změněn a jeho vydávání opakovaně přerušeno. Vzhledem k tomu, že se jedná o časopis s užší cílovou skupinou tištěný v menším nákladu, podařilo se dohledat ročníky vydávané až od devadesátých let. Zpočátku zde můžeme pozorovat grafické nešvary jako písmo s obrysy a stínováním, zdvojené nápisy nebo nedostatečný barevný kontrast. Postupem času se ale vzhled časopisu vytříbil, působí čtivě a jednotně. Od října 2016 do současnosti Skauting používá šablonu obálky, které dominuje písmeno „S“ a na pozadí pečlivě vybraná fotografie (nejčastěji skautů při nějaké činnosti). Uprostřed je uvedeno hlavní téma daného čísla a hlavička časopisu je umístěna neobvykle v zápatí.

Obr. 24: Obálky časopisu skauting z roku 2000 a 2017

3.1.3 Časopis Roverský kmen

Roverský kmen je určen, jak už název napovídá, roverům – skautům ve věku 15 až 24 let. Časopis začal vycházet na konci 90. let. První ročníky časopisu doplňují kreslené ilustrace, a to jak na obálce tak i na vnitřních stránkách. Grafická úprava koresponduje s cílovou skupinou čtenářů, objevují se zde ale podobné chyby jako u časopisu Skauting – špatný kontrast jednotlivých prvků vůči barvě pozadí a neodborná práce s písmem. Přibližně až do roku 2008 časopis působí, jako kdyby si ho skauti (laici) upravovali sami. Poslední ročníky se ale snaží držet krok s aktuálními trendy v grafickém designu a respektují typografická pravidla.

Obr. 25: Obálka časopisu Roverský kmen z roku 2000, 2006 a 2016

3.1.4 Časopis Světýlko

Časopis světýlko je určen pro Vlčata a Světlušky (děti ve věku 7–10 let). První číslo časopisu vyšlo v roce 1995. Obálky prvních ročníků uplatňují dětskou ilustraci a snaží se o jednotnou barevnost (šedá v kombinaci s jednou doplňkovou barvou). Vnitřní strany časopisu byly zpočátku tištěny černobíle. Dříve používané ilustrace postupem času vystřídaly fotografie a časopis barvami opravdu nešetřil. V posledních letech se na obálku opět vrátila ilustrace v tlumenějších tónech, vnitřní úprava časopisu však stále působí přelácaně a chaoticky.

Obr. 26: Obálka časopisu Světýlko z roku 1999, 2010 a 2018

3.1.5 Časopis Ben Já Mína

Roku 2016 vznikl nový ilustrovaný časopis pro děti předškolního věku (nejen pro členy Junáka). Časopis vychází pětkrát ročně a ke každému vydání je dostupný i metodický materiál pro vedoucí, pedagogy a rodiče, který přináší další nápady na aktivity s dětmi. Zadáání rubrik tvoří skupina pedagogů, kteří mají bohaté zkušenosti s prací s předškoláky. Na grafické podobě časopisu se podílí tým mladých ilustrátorek – Alžběta Göbelová, Eliška

Chytková, Jana Nachlingerová a další. Obálky časopisu svým pečlivým zpracováním a citlivě použitou typografií působí téměř jako přebaly dětských knížek předních českých nakladatelství. Je dobře, že se některé skautské časopisy snaží kromě Junáckých ideálů a lásky k přírodě v dětech rozvíjet i výtvarné cítění a smysl pro estetiku.

Obr. 27: Obálka a desková hra z časopisu *Ben Já a Mína* z roku 2018

3.1.6 Časopis Skautský svět

Skautský svět, časopis pro skauty a skautky nad 24 let, je určený především činovníkům a oldskautům. Jako dvouměsíčník vychází od roku 2011. Jedná tedy se o nový časopis a jeho grafická úprava se mění s každým ročníkem. Se zavedením nového jednotného vizuálního stylu Junáka v roce 2015 začal časopis používat grafické prvky definované v manuálu. Tento vliv se velmi výrazně projevil v posledních číslech, kdy jsou na obálgách i vnitřních stranách použity jednoduché vektorové ilustrace, zaoblené tvary a v nadpisech písmo Skaut Bold. Přestože není nutné vždy vycházet z vizuálního stylu, současný vzhled tohoto časopisu dokazuje, že vizuální styl od Lumíra Kajnara je velmi variabilní a použitelný pro různé výstupy.

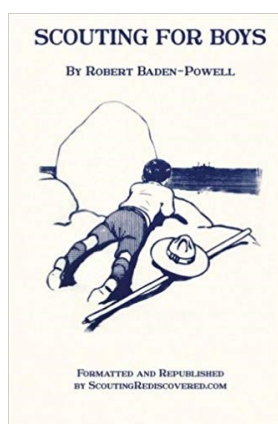

Obr. 28: Obálky časopisu *Skautský svět*

3.2 Knihy a jiné publikace

3.2.1 Skauting pro chlapce

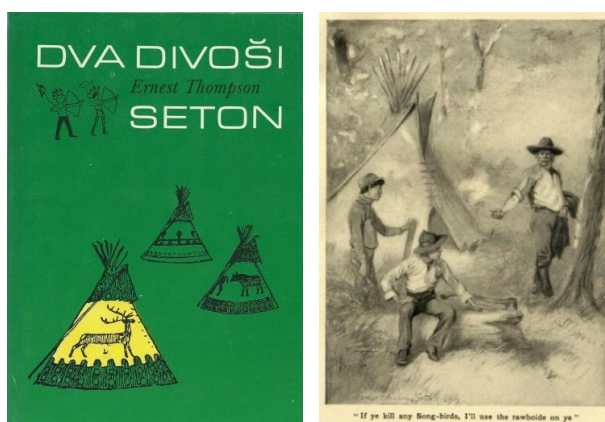
Scouting for boys je první publikace, ve které jsou formulovány skautské ideály. Knihu v roce 1908 napsal a ilustroval Lord Robert Baden-Powell, zakladatel tohoto hnutí. Skauting pro chlapce se stal celosvětovým bestsellerem. Do češtiny ho volně přeložil Antonín Benjamin Svojsík a vyšel pod názvem Základy junáctví.

Obr. 29: Scouting for boys

3.2.2 Dva divoši

Autorem knihy Dva divoši je Ernest Thompson Seton. Dobrodružný příběh vypráví o malém chlapci Yanovi toužícím poznat přírodu a žít jako Indián. Knihu doplňují autorovy celostránkové ilustrace, drobné kresby rostlin, živočichů a návody na výrobu různých indiánských náčiní.

Obr. 30: Dva divoši

3.2.3 Rychlé šípy

Rychlé šípy jsou název pro komiksové příběhy Jaroslava Foglara, které začaly vycházet v roce 1938 na zadní straně časopisu Mladý hlasatel. Tento obrázkový seriál mísící dobrodružství, didaktickou složku a humor se stal fenoménem a předznamenal směřování českého komiksu na desítky let dopředu. Autorem textu byl vždy Jaroslav Foglar, kreslířů se vystřídal několik. První sérii nakreslil Jan Fischer, druhou sérii Marko Čermák. Na některých dílech z roku 1941 spolupracovali Bohumír Čermák a Václav Junek.

Kromě kreslených příběhů vycházely i psané příběhy ve formě knih. Na počátku 70. let bylo přepsáno 50 příběhů do knižních povídek. V roce 1990 vyšla v nakladatelství Olympia známá trilogie Dobrodružství v temných uličkách, skládající se z knih Záhada hlavolamu, Stínadla se bouří a Tajemství Velkého Vonta. „Po Foglarově smrti se našli další autoři, kteří v příbězích slavného klubu pokračovali. Některé si získaly i popularitu, Foglar k nim ale souhlas nikdy nedal.“ [7]

„K osmdesátinám Rychlých šípů sestavil komiksový autor a editor Tomáš Prokůpek antologii Rychlé šípy a jejich úžasná nová dobrodružství, do níž přispěla svým příběhem padesátka nejlepších českých a slovenských komiksových autorů.“ [8] Nakladatelství Albatros k 80. výročí v roce 2018 vydalo dvanáct velkoformátových komiksových plakátů s příběhy Rychlých šípů.

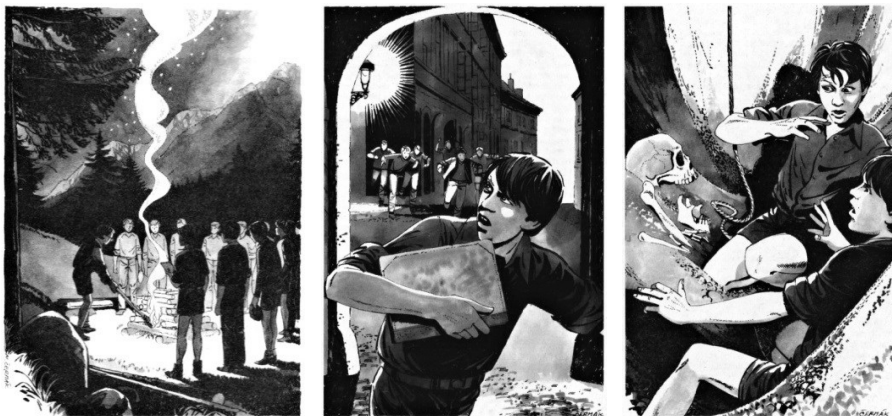

Obr. 31: Knižní vydání Rychlých šípů z roku 2018

3.2.4 Marko Čermák – ilustrace se skautskou tematikou

Marko Čermák je český hudebník a kreslíř známý především díky zpracování Foglarových Rychlých šípů. Za zmínku stojí i jeho ilustrace ke knihám z edice "Knihy táborového ohně" vydané dnes již neexistujícím nakladatelstvím Leprez. Jedná se o knihy se skautskou

nebo indiánskou tematikou, například Tábor nad vodopády, Zelené jezero a Seminolové. Převládají zde celostránkové ilustrace v černobílém provedení s výjimkou obálky, která je barevná. Ilustrace využívají výrazného kontrastu pro navození dramatické atmosféry. Můžeme zde také pozorovat vliv komiksové estetiky – obrysové linie, postavy v pohybu.

Obr. 32: Celostránkové ilustrace z knih *Tábor nad vodopády* a *Zelené jezero*

3.2.5 Skautskou stezkou

Skautskou stezkou je čtyřsetstránková plnobarevná příručka pro skauty. Obsahuje rady a návody z mnoha oborů – táboření, poznávání a ochrana přírody, první pomoc, sportování, rukodělné dovednosti apod. Nechybí velké množství ilustrací, které napomáhají v lepšímu pochopení návodů a dané problematiky. Grafická úprava odpovídá roku 2001, kdy byla kniha vydána. Tato publikace je mezi skauty oblíbená a často používaná, proto by si možná po téměř dvaceti letech zasloužila obsahovou i vzhledovou aktualizaci.

Obr. 33: *Skautskou stezkou*

3.2.6 Skautské stezky

Skautská stezka je sešitek formátu A6 sloužící jako výukový materiál k osobnímu rozvoji. Jedná se o osvědčenou a v rámci skautského programu běžně používanou pomůcku. Stezka pro skauty a skautky je rozdělena na čtyři stupně a každý stupeň se plní jeden rok. Stezky vlčat a světlušek jsou k dispozici v několika verzích s odlišným příběhem ve formě komiksu – stezky vlčat s příběhem Mauglího, cestičky světlušek s příběhem Kouzelné lucerny. Stezky jsou bohatě ilustrovány a zpracovány, tak aby byly pro danou věkovou kategorii srozumitelné a atraktivní. Po splnění každého stupně stezky si skaut za odměnu přišije jednu nášivku na kroj. U skautské stezky jsou to nášivky ve tvaru diamantů, které dohromady tvoří nový obrazec.

Obr. 34: Skautská stezka

3.2.7 Skautské století

K výročí českého skautingu v roce 2012 vydalo Tiskové a distribuční centrum Junáka ve spolupráci s vydavatelstvím Mladá Fronta knihu Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu. „Reprezentativní publikace popisující 100 let Junáka, jeho smysl, význam, historii, osobnosti, úspěchy i přínos pro českou mimoškolní výchovu a společnost. Kniha se především soustředí na český skauting, pouze v souvislostech na skauting světový.“^[9] Jedná se o čtivou a přehlednou kroniku nejvýznamnějších událostí doplněnou o velké množství obrazového materiálu. Publikace je členěna do jedenácti kapitol mapujících jednotlivá historická období skautingu až po současnost. I přes množství textů a různého obrazového materiálu (fotografií, kreseb a reprodukcí) se autorům podařilo dosáhnout uceleného a přehledného výsledku.

Obr. 35: Skautské století

3.2.8 Skautský oddíl

O rok později byla vydána publikace Skautský oddíl, která vypráví o dvou významných oddílech Dvojce a Pětce vedených spisovateli Jaroslavem Foglarem a Jaroslavem Novákem. Obě knihy se vzájemně se doplňujícím, a to obsahově i grafickou úpravou.

3.2.9 Cesta k pramenům: historie skautingu v obrazech

Při příležitosti výročí 100 let České republiky byla vydána velkoformátová (A4) publikace Cestou k pramenům pro účastníky rádcovských, čekatelských a vůdcovských kurzů určená k prvnímu seznámení s historií skautingu. Byla zde snaha přiblížit historii skautingu formou komiksu. Výsledkem jsou ale různé obrázky a texty uspořádané do třísloupcového layoutu bez jakékoli tvůrčí invence. Obrázky a ilustrace nejsou nijak sjednocené svým stylem ani barvami a textové části jsou příliš dlouhé na to, že se publikace prezentuje jako komiks. Pokud by grafické zpracování bylo poučeno Foglarovými komiksy, mohly by vzniknout atraktivnější výukové materiály, které by měly potenciál zaujmout i mladší členy z řad včlat a světlušek.

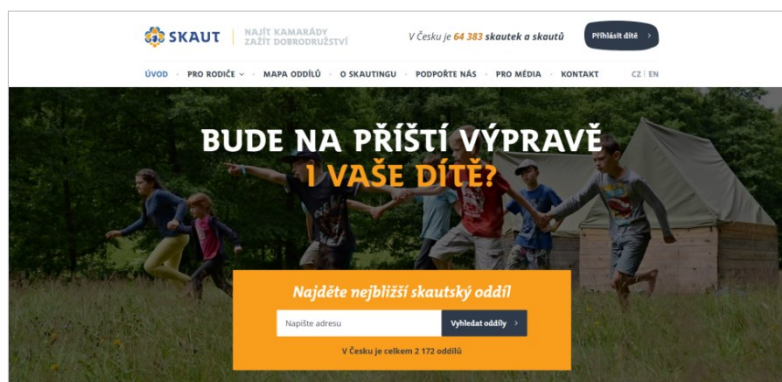
Obr. 36: Cesta k pramenům: historie skautingu v obrazech

3.3 Web

Český skauting se prezentuje z největší části v tisku. Jako každá větší organizace ale má i své webové stránky. Mnohá střediska v posledních letech využila projektu Dobrý skautský web a začala používat připravenou Wordpress šablonu. Šablona vychází z vizuálního stylu Junáka a je ideálním řešením pro střediska, která nemají dostatečné kapacity pro vytvoření originálních stránek. Tuto šablonu používá i skautské středisko Kyjov. Problém nastává u menších uskupení na úrovni oddílů. Pod kyjovské středisko například spadá několik oddílů a každý oddíl má své vlastní webové stránky, které jsou zcela odlišné.

3.3.1 Skaut.cz

Webová stránka skaut.cz cílí primárně na rodiče potenciálních členů, sekundárně na podporovatele a sponzory hnutí. Skaut.cz a podává základní informace o organizaci. Stručné srozumitelné texty, vhodně zvolené fotografie a piktogramy ilustrují skautskou činnost. Členění a menu je přehledné, některé podstránky ale mohou působit trochu roztržité z důvodu velmi obsáhlého a špatně odlišeného zápatí. Zpočátku jsem si myslela, že část informací uvedených v zápatí je vztahuje k dané podstránce. Skaut.cz je responzivní a jeho grafické řešení vychází z nového vizuálního stylu Junáka.

Obr. 37: Skaut.cz

3.3.2 Křižovatka.skaut.cz

Skautská křižovatka je oficiální zdroj informací pro členy Junáka. Při vstupu na tuto stránku bylo pro mě jako pro nováčka obtížnější se zde zorientovat. Je to dané i tím, že skautská křižovatka je velmi obsáhlá. Samotná homepage, která by měla sloužit spíše jako rozcestník, se snaží zprostředkovat mnoho informací najednou a působí nepřehledně. Naopak oceňuji logické členění obsahu v horním a spodním menu a používání jednoduchých ikon

3.4 Další výstupy v rámci skautingu

V předchozí kapitole jsem rozebrala, jakým způsobem se prezentuje skauting jako světová nebo celorepubliková organizace. Velmi zajímavé a inspirativní jsou grafické výstupy menších uskupení jako jsou jednotlivá střediska, oddíly a družiny.

3.4.1 Plakáty

Skautské oddíly ani střediska ve svých řadách obvykle nemají profesionálního grafika. Tuto práci často vykonává ochotný samouk. Po změně jednotného vizuálního stylu Junáka v roce 2015 je větší snaha o grafické sjednocení všech výstupů, což se částečně daří. Skautským grafikům práci usnadňuje online nástroj Canva a množství šablon. Ke konzultaci grafických výstupů slouží facebooková skupina Bavíme se o skautské grafice.

Obr. 40: Skautské plakáty do roku 2015

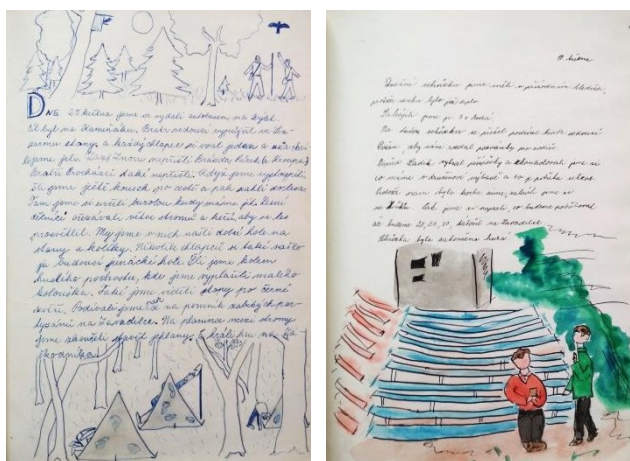
Obr. 41: Skautské plakáty po roce 2015

3.4.2 Nástěnky

Každá skautská družina má zpravidla vlastní nástěnku ve své klubovně. Veřejné nástěnky bývají ve městech a vesnicích, kde jsou skauti aktivní. Nejčastěji se zde vyvěšují fotografie z posledních výprav, plakáty a pozvánky na nadcházející akce. Skautské nástěnky bývají mnohdy tematicky dozdobeny přírodními materiály a ilustracemi. Nadpisy a popisky k fotografiím jsou psány ručně. Mezi místními skauty je v ideálním případě jeden nástěnkář, který má na starost její aktualizování.

3.4.3 Kroniky

Tradice dokumentování skautského života formou kroniky přetrvala od počátků skautingu až do současnosti. Kronika v ideálním případě kolovala mezi členy daného oddílu nebo střediska a každý do ní přispíval svými texty a kresbami. Do kroniky se často vlepují i fotografie, jízdenky a vstupenky z navštívených míst. V posledních letech, kdy si postupně odvykáme psát ručně, se stává vedení kronik obtížnější.

Obr. 42: Skautská kronika

3.4.4 Cancáky

Podle trampského slovníku se jedná o „trampský památníček, do něhož si jeho majitel, obvykle s víceméně vydatnou pomocí svých přátel, zapisuje podle vlastní fantazie, co ho kdy napadne, případně co kdy kde zažil, viděl, nebo zaslechl. Lepí se do něj fotky z vandrů (pokud vyjdou, a je na nich něco vidět), zapisují se tam texty písniček, umělecky ladění trampové tam malují náladové skici, či do něj píší poesii, trhají se z něj papíry, pokud je třeba zapálit oheň z mokrého dřeva v dešti, nebo poslat vzkaz nepřítomnému kamarádovi, a hlavně se do něj zapisují různé trampské aforismy, úsloví a vtipy, adresy, místopisné

přehledy a jízdní řády, aby se na ně nezapomnělo.“ [10] Cancáky si vedli i někteří skauti. Nejčastěji se jednalo o linkovaný deník formátu A5. Úprava takového cancáku odpovídala nejen talentu jeho majitele, ale také okolnostem za kterých byl používán. Zapisovalo se do něj například na koleni cestou vlakem nebo v pološeru dohořívajícího táborového ohně.

Obr. 43: Rackův cancák

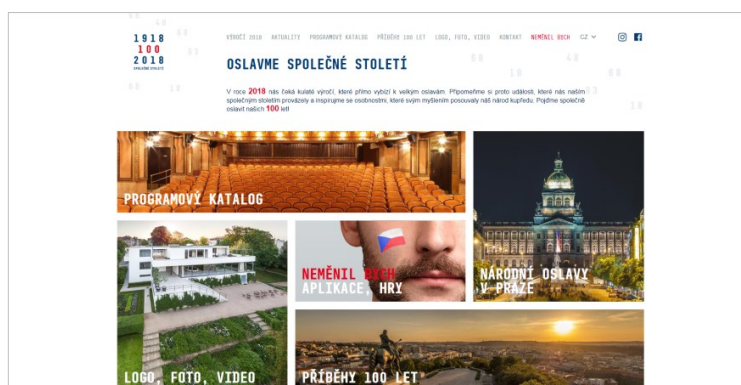
4 VIZUÁLNÍ ŘEŠENÍ VÝZNAMNÝCH VÝROČÍ

Tato kapitola rozebírá a porovnává vizuální řešení významných výročí a snaží se najít poučení a inspiraci pro praktickou část.

4.1 Výročí 100 let Československa

„Studio Marvil připravilo jednotný kreativní koncept a logo. Olga Benešová logo navrhla v původním českém autorském písmu Sklonar. Abeceda Sklonar použitá pro logo 100. výročí je dílem autorů současné generace české typografické školy – Martina Váchy a Marka Pistory. Záměrně jsou v jeho rámci využívány pouze základní grafické prvky, jakými jsou barevnost trikolory a letopočty jednotlivých významných výročí. S ohledem na univerzálnost využití loga nebyly voleny žádné figurativní elementy.“^[11] Změnou letopočtu a číslovek vznikne logo pro 50. výročí pražského jara nebo 25. Výročí rozdělení Československa. CzechTourism spustilo kampaň k oslavám 100. výročí založení Československa. „Komunikace staví na významných českých a slovenských osobnostech, jejichž profesní či osobní život je spjat s Českou i Slovenskou republikou, a zároveň na symbolu národní české a slovenské vlajky namalované na tvářích – s dovětkem „neměnil/a bych“ či „nemenil/a by som“.“^[12] Nejviditelnějším a nejrozsáhlejším projektem v rámci oslav bylo Společné století – webová stránka s programem oslav a příběhy z historie osobností, krajů, vědy, umění a značek. Do oslav se zapojila i mnohá česká města, která dané logo a kreativní koncept mnohdy nerespektovala. Používáním trikolory však byla zachována alespoň barevná jednota napříč všemi výstupy. Sté výročí Československa se stalo tématem některých školních projektů. Za zmínku stojí výstava plakátů studentů Grafického designu z Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Obr. 44: Logo a homepage projektu Společné století

4.2 Výročí 100 let Finska

Vizuální styl ke 100. výročí Finska vytvořila digitální agentura Kokoro & Moi. Podle průzkumů si Finové přáli, aby se výročí oslavilo jako radostná a všestranná příležitost. Identita měla komunikovat sounáležitost, působit moderně a svěže.

Koncept je postavený na ilustrovaných portrétech vytvořených různými styly a technikami. Kromě galerie známých finských tváří vznikla i digitální aplikace Finland's Faces, která celému národu umožnila si vytvořit jedinečné modrobílé ilustrované verze svých selfies a sdílet je na sociálních sítích nebo ukládat do společné sbírky.

Identita vychází z národních barev (modré a bílé), ty byly doplněny pestrými barvami z přírody. Pro potřeby výročí byla navržena dvě písma – Finland 100 Groteski a Finland 100 Antiikva, která se vzájemně doplňují.

Obr. 45: Vizuální styl výročí 100 let Finska

4.3 Výročí 100 let Estonska

Stoleté výročí v roce 2018 slavily i pobaltské země – Lotyšsko, Estonsko a Litva. Logo pro sté výročí Estonska tvoří geometricky stylizovaná číslovka 100 s názvem země. Základní barvou loga je modrá, logo se však dá pomocí webové aplikace jednoduše modifikovat a barevnou výplň lze vyměnit za libovolnou fotografii. Jednoduché prvky, které tvoří číslovku jsou snadno použitelné v dalších grafických výstupech. Při příležitosti výročí byla vydána knižní série zahrnující témata jako medicína, vzdělávání, žurnalistika, design a desítky dalších. Grafické zpracování jednotlivých publikací je jednoduché, ucelené a vychází z vizuálního stylu. Dále byla uspořádána výstava 100 let na vodě zaměřená na historii lodní dopravy v Lotyšsku. Expozice byla nainstalovaná v přístavu a výstavní moduly měly tvar obrovských papírových lodí. Motiv origami lodi byl použitý i na propagační materiály k výstavě. Jednotná barevnost je zde nelogicky porušena vynecháním modré a použitím dominantní světle žluté. Vzhledem k tomu, že se jedná pouze o doprovodnou událost, změnu barevnosti nevnímám jako zásadní problém.

Obr. 46: Vizuální styl výročí 100 let Estonska

4.4 Výročí 100 let Litvy

Logo a vizuální styl pro oslavy 100. výročí Litvy navrhla agentura New! Stavebním prvkem je písmo Reso. K vytvoření loga byla použita velká písmena z názvu země v Litevštině (LIETUVA). Tato písmena tvoří ornamentálně pojatou číslovku 100 doplněnou o nápis Atkurta Lietuvai (Litva slaví) vysázený tentýž písmem. Zpracování číslovky připomíná tradiční folklórní vzor. V rámci vizuálního stylu byly vytvořeny ilustrace vytvořené podobně jako logo – složením písmen názvu země. Prvky tradičního vzoru však v ilustracích nejsou příliš zřetelné. Vizuální styl používá národní barvy – žlutou, zelenou

a červenou doplněné o dva odstíny šedé. V barevných verzích se jednotlivé prvky překrývají a díky průhlednosti vznikají další barvy a tvary. Logo i ilustrace tak působí rozptýleně. Další komplikací, je přílišná zdobnost a drobné detaily v číslovce loga, které se v menších velikostech slévají. Reprodukce loga laserováním nebo sítotiskem by byla problematická. V barevné verzi loga jsou nápisy umístěny do otvorů uprostřed číslovek nula, to nepovažuji za vhodné řešení.

Obr. 47: Vizuální styl výročí 100 let Litvy

4.5 Porovnání

Každá země k vizuální prezentaci svého výročí přistupovala jiným způsobem. Česká republika si zachovala velkou dávku důstojnosti a vážnosti. Bylo vytvořeno jednoduché typografické logo, které jako jediné z vybraných ukázek kromě číslovky 100 uvádí i letopočty. Vizuální styl je definovaný pouze národní trikolorou. Města a organizace ve svých výročních prezentacích používají historické motivy a postavy. Časté je zobrazování státních znaků a obličej Masaryka. Vizuální styl finského výročí také zcela logicky staví na národních barvách. Celkové zpracování a vyznění je ale odlišné. Finské řešení působí svěže, hravě a dává vizi do budoucnosti. Zatímco Lotyšsko ke svému výročí nevytvořilo kompletní vizuální styl a omezilo se pouze na logo a používání národních barev, zbývající dvě pobaltské země své výročí zaštiťují řadou jednotných grafických prvků. Estonský přístup, podobně jako ten finský, je moderní a interaktivní. Vizuální styl 100. výročí Litvy se liší nejen způsobem ale i kvalitou zpracování. Inspirace lidovým ornamentem je sice originální, ale výsledné výstupy nefungují v menších velikostech.

ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI

Při rozboru skautských znaků a log vyšlo najevo, že skauti používají celou řadu symbolů, z nichž nejčastější je stylizovaná lilie. Poměrně složité historické znaky některých skautských organizací prošly redesignem, který v několika případech dospěl do fáze loga. Navrhnout a udržet jednotný vizuální styl napříč celou organizací je velmi obtížné. Situaci značně komplikuje fakt, že se jedná o poměrně velkou organizaci složenou z dobrovolníků. Vývoj grafického řešení skautských časopisů šel ruku v ruce s rozvojem tiskových technik. Velký vliv měla i politická situace v Československu, která v minulém století skautům moc nepřála. To se projevilo nejen na obsahu, ale i kvalitě zpracování jednotlivých čísel. V posledních letech ale můžeme pozorovat výrazné zlepšení v grafické úpravě tiskovin vydávaných celorepublikově.

Český skauting jako organizace se za svou prezentaci na webu nemusí stydět. Mnohá střediska zvolila šablonové ale funkční řešení Dobrý skautský web. Grafická úprava většiny stránek skautských oddílů ale značně pokulhává. Vizuální stránka grafických výstupů není pro skauty prioritou. Skautští grafici na úrovni středisek a oddílů jsou většinou nadšení kreativci, ale ne skuteční grafici. Od toho se odvíjí kvalita zpracování.

Velkým přínosem a inspirací pro praktickou část mi bylo zkoumání skautských kronik a cancáků. V těchto výstupech se objevuje mnoho rukodělných prvků typických pro skautskou estetiku.

V poslední kapitole porovnávám vizuální řešení významných výročí. Přestože se ve všech čtyřech případech jedná o sté výročí, přístup a celkové vyznění je odlišné.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 GRAFICKÉ ŘEŠENÍ

5.1 Ujasnění cílů

Skautské středisko Kyjov v rámci stého výročí pořádá během celého roku řadu akcí nejen pro své členy, ale i pro veřejnost. Pro propagaci těchto událostí jsem se rozhodla vytvořit sérii plakátů. Stoletou historii střediska shrnuje tištěná publikace a microsite, která je navíc doplněna o množství multimediálního obsahu. Dalším výstupem je tištěná skládačka (letáček pro rodiče potencionálních členů).

Východiskem pro moji praktickou část bylo používání autentických materiálů z kronik a cancáků – ilustrace, ručně psané písmo, koláže, textury... Ve svém řešení nebudu vycházet přímo z vizuálního stylu Junáka, přesto by ze všech výstupů mělo být zřejmé, že se jedná o skauty. Používání loga Junáka je proto povinností.

Je potřeba zohlednit i cílovou skupinu, která je pro každý výstup jiná. V roce 2019 se kromě skautského výročí v Kyjově koná i Slováký rok. Vizuální styl by proto měl být snadno rozpoznatelný a nezaměnitelný.

5.2 Značka

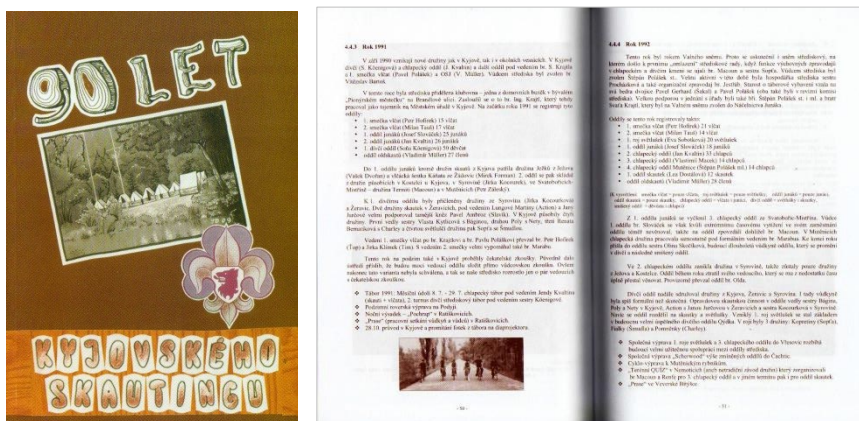
Přestože jsem vytvořila několik návrhů loga pro výročí, nakonec jsem se rozhodla pro jednoduché textové řešení – nápis 100 let skautingu v Kyjově. Pro identifikaci Junáka ve všech výstupech používám logo organizace.

5.3 Publikace

K výročí 85 let skautingu v Kyjově vznikla tištěná černobílá brožura v sešitové vazbě. Tato publikace kromě textů a fotografií obsahuje množství poměrně zdařilých ilustrací od různých skautů, které však nejsou stylově sjednocené. Texty jsou spíše útržkovité, vysázené několika typy písma bez výraznějších nadpisů a logického členění.

Při příležitosti 90. výročí skautingu v Kyjově vyšel více než stostránkový almanach o historii střediska v letech 1919 až 2009. Publikace byla vydána z iniciativy místního skautského pamětníka Jestřába (MUDr. Evžen Řezáč) a její obsahové i grafické zpracování nese značné nedostatky. Velké množství textu je členěno pomocí číslovaných nadpisů a podnadpisů a na první pohled působí spíše jako vědecká práce. Dále je zde náhodně použito

několik druhů odrážek. Je zjevné, že rukopis neprošel jazykovou korekturou ani grafickou úpravou. Texty jsou doplněny černobílými fotografiemi a sem tam i kresbami skautského pamětníka Pepita (MUDr. Jiří Dunděra), který je i autorem ilustrací na obálce. Materiálové zpracování a vazba působí poněkud lacině. Brožura formátu A5 je tištěná černobíle na nejběžnější kancelářský papír 80g/m² a slepená vazbou V2. Obálka je opatřena lesklým laminem. Tato publikace byla vytištěna ve větším nákladu než je středisko schopno využít a z rozhovorů s některými skauty vím, že ji pro svou obsáhlost a nepřehlednost téměř nikdo nečetl.

Obr. 48: Almanach 90 let skautingu v Kyjově

5.3.1 Cílová skupina

Prvním krokem pro mě bylo si uvědomit cílovou skupinu, pro kterou má být publikace určená. Tou jsou jednoznačně skauti kyjovského střediska. Nechtěla jsem cílit primárně na pamětníky a oldskauty, těch je jen pár a historii důvěrně znají, protože ji sami prožili. Většina členů je ve věku do dvaceti let a právě na ně jsem se snažila myslet.

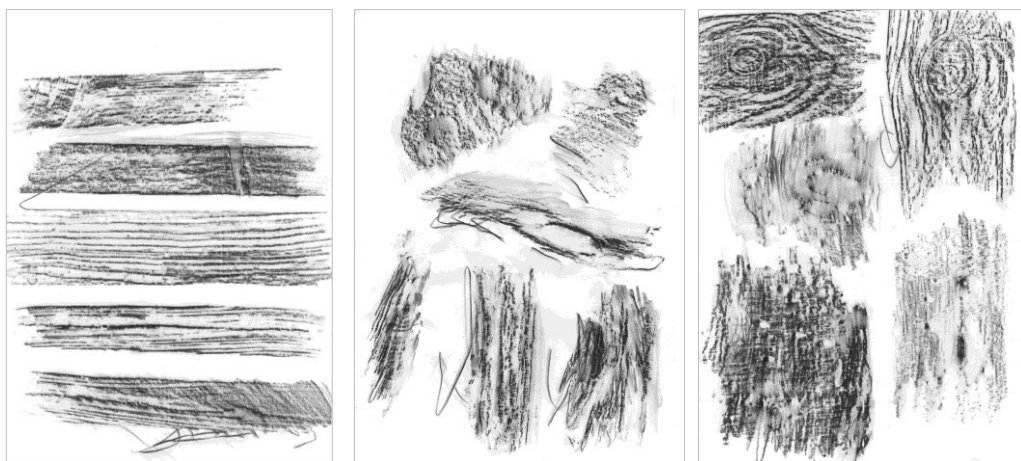
5.3.2 Obsah a koncept

Obsahově jsem původně plánovala vycházet z almanachu, který byl vydán k 90. výročí střediska. Texty však bylo nutné výrazně zestručnit do čitelnější podoby a upravit některé zastaralé formulace. Publikace je obsahově rozdělena do čtyř částí podle období, kdy byl skauting oficiálně povolen. Lepší orientaci napomáhá barevné členění jednotlivých kapitol. Mnoho času zabral sběr, skenování a třídění obrazových materiálů. Od Kyjovských skautů se mi podařilo získat velké množství fotografií, kronik, ručně psaných záznamů, kreseb i zdánlivě bezvýznamných útržků papírů. Při hledání vizuální podoby mi ale největším zdrojem inspirace byly staré cancáky. Pro zachování této estetiky jsem se rozhodla použít

autentické kresby a krátké ručně psané texty ze skautských kronik a již zmíněných cancáků. Přestože se jedná o publikaci mapující historii, samotná publikace by měla být zpracovaná současně.

5.3.3 Frotáže a ilustrace

Skauting velmi úzce souvisí s přírodou. Přírodní motivy jsem proto chtěla aplikovat i v grafických výstupech. Začala jsem vytvářet frotáže přírodních materiálů (nejčastěji dřeva) a následně je upravovat v počítači. Vybrané ilustrace a ručně psané texty ze skautských kronik jsem také naskenovala. Jednalo se však o vizuálně velmi odlišné materiály a bylo potřeba je nějakým způsobem sjednotit. Jako nejlepší se ukázala barevná úprava naskenovaných obrázků. V některých případech jsem použila inverzi barev.

Obr. 49: Frotáže

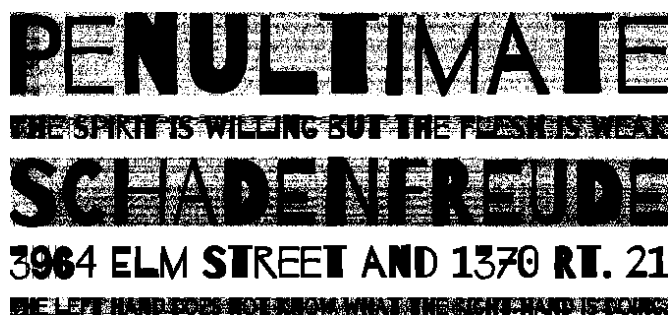
Obr. 50: Upravené ilustrace

5.3.4 Fotografie

Fotografie, které jsem měla k dispozici byly velmi různorodé, lišily se formátem, barevností, námětem i kompozicí. Při výběru obrazového materiálu pro publikaci jsem dávala přednost fotografiím, na nichž jsou skauti zachyceni při nějaké činnosti a vyzařuje z nich radost. Obrázky nastoupených skautů v krojích většinou působily příliš strnule. Uspořádání fotografií do pravidelného layoutu se v tomto případě nejevilo jako ideální řešení. Bylo potřeba narušit pravoúhlost a pravidelnost. Toho jsem docílila zvětšením a ořezáním vybraných fotografií. Odstraněním pozadí kolem postav vzniklo více prostoru pro drobné kresby a textury. U některých fotografií jsem zaoblila rohy do nepravidelného tvaru, který vzdáleně navazuje na grafické prvky vizuálního stylu Junáka.

5.3.5 Písmo

Delší texty a popisky fotografií jsou vysázeny písmem TheMix, které je dobře čitelné a jedná se o doplňkové písmo vizuálního stylu Junáka. Zvolila jsem zarovnání textu do leva, protože má podobně „okousaný“ pravý okraj jako ručně psaný text. Vzhledem k menšímu rozsahu nebylo nutné text zarovnávat do bloku. Pro nadpisy jsem zvolila Barrio. Toto písmo má rytmický kontrast, amatérský vzhled a plnou podporu češtiny. Každý znak je vytvořený ve dvou variantách, ze kterých jsem vybírala tak, aby nadpis působil vyváženě.

Obr. 51: Písmo Barrio

5.3.6 Obálka

Obálka je laděná do modré barvy ve stejném odstínu jako vnitřní stránky publikace. Titul je vysázený písmem Barrio a doplněný logem Junáka.

5.3.7 Formát a vazba

Publikace je koncipovaná jako cancák, tomu napomáhá i zvolený formát 14 × 19 cm. Běžný formát skautských památníků je totiž A5. Publikace ke 100. výročí si zaslouží kvalitnější knihařské zpracování než vazbu V2 nebo V4, proto jsem se rozhodla pro pevnou knižní vazbu.

Obr. 52: Publikace 100 let skautingu v Kyjově

5.4 Plakáty

Dále jsem vytvořila sérii plakátů na jednotlivé akce pořádané v rámci výročí a jeden plakát se souhrnem všech akcí.

5.4.1 Ilustrace

Ústředním motivem každého plakátu je ilustrace. Ilustrace jsou zpracované jako jednoduché koláže vytvořené s použitím vybraných frotáží. Zvýraznila jsem je dokreslením obrysu nebo detailů voskovým pastelem.

5.4.2 Písmo

Názvy akcí jsou vysázeny písmem Barrio, které podporuje rukodělný dojem. Jako doplňkové písmo pro plakáty jsem zvolila grotesk Lato. Toto písmo díky zaoblenému zakončení tahů působí přátelsky a svou jednoduchostí nekonkuruje fontu Barrio. Zarovnání textů na osu respektuje centrální kompozici a umístění ilustrací. Informace o termínu, čase a místě konání jsou umístěny svisle po stranách. Původně jsem zvažovala použití funkce text na cestě a tyto údaje vysázet kolem ilustrací, tak aby kopírovaly jejich tvar. Tato varianta byla sice hravější, ale nedala se aplikovat na všechny plakáty.

5.4.3 Barevnost

Barevnost plakátů vychází z barev použitých v publikaci (cihlová, modrá, zelená a hnědá). Plakáty jsou díky sytým barvám výrazné samy o sobě, dobře fungují i vedle sebe. Bez nápisu 100 let skautingu v Kyjově jsou v obměnách použitelné i v příštích letech.

Obr. 53: Plakáty

5.5 Skládačka

5.5.1 Cílová skupina

Propagační letáček (skládačka) je určený pro rodiče potencionálních členů a bude k dispozici na náborových akcích. Cílem je zaujmout a předat základní informace o skautingu.

5.5.2 Obsah a zpracování

Z velkého množství fotografií jsem se snažila vybrat ty novější, které co nejlépe prezentují skautskou činnost, přátelství a spokojenost dětí. Texty jsem převzala z propagačních roll-up bannerů vytvořených Krajskou radou Junáka a webových stránek Kyjovského střediska. Letáček je graficky upravený s souladu s publikací a plakáty. Používám zde písma Barrio a TheMix.

5.5.3 Formát

Zvolila jsem obdélníkový formát, který vychází z podélně rozpůlené A3. Letáček je složený do harmoniky a rozdělený pět částí. Zkoušela jsem i jiné formáty a způsoby skládání, nejvíce se ale osvědčil tento.

Obr. 54: Makety skládačky

5.6 Microsite

5.6.1 Cílová skupina

Microsite, určená pro skauty i veřejnost, má za cíl informovat o plánovaných akcích a zprostředkovat stručný přehled historie skautingu v Kyjově podpořený obrazovými materiály a videi. Je určená i pro ty, které odrazuje čtení tištěné publikace nebo se na ně tato publikace nedostala, ale přesto by se rádi dozvěděli více o historii střediska.

5.6.2 Obsah

První část obsahu tvoří informace o plánovaných událostech. Část o historii je obsahově odlišná od tištěné publikace. V knize jsem si mohla dovolit použít větší množství textu, na webu dávám přednost fotografiím a multimediálnímu obsahu. Zařadila jsem zde například dvacetiminutový dokument z tábora Kyjovských skautů v roce 1970, krátká videa z akcí za posledních deset let a rozhovory s vedoucími.

5.6.3 Wireframe

Informační architektura microsite je z důvodu malého obsahu velmi jednoduchá. Homepage slouží jako rozcestník mezi dvěma částmi – programem akcí a historií střediska. U přehledu plánovaných událostí při příležitosti výročí máme možnost se dozvědět podrobnosti o jednotlivých akcích. Část o historii střediska tvoří rozsáhlá fotogalerie doplněná o videa a audionahrávky. Obsah je zde uspořádaný chronologicky. Při návrhu wireframe jsem původně zvažovala horizontální scroll. Nakonec jsem od tohoto nápadu ustoupila a zvolila běžnější vertikální scroll.

5.6.4 Grafické zpracování

Přestože řeším vizuální styl, který by měl být pro celé výročí jednotný, microsite se od tištěných výstupů liší. V tiskovinách, zejména v publikaci, používám různé textury, které spolu s ořezanými fotografiemi evokují starý cancák. Web je však digitální médium a používání vytvořených textur a kreseb zde nefungovalo zdaleka tak dobře jako na papíře. Pro zachování návaznosti na tištěné výstupy jsem použila stejná písma a barevnost.

5.6.5 Prototyp

Interaktivní prototyp microsite jsem vytvořila pomocí online nástroje Invision. Tato aplikace bohužel neumožňuje některé pokročilejší funkce a nepodporuje video ani zvuk. Proto jsem se rozhodla prototyp microsite prezentovat i pomocí krátkého videa vytvořeného v programu Adobe After Effects.

ZÁVĚR

Moje diplomová práce přinesla několik obtíží, se kterými jsem se musela postupně vypořádat. Původně se mělo jednat o reálný projekt, při kterém byla zapotřebí spolupráce a komunikace s Kyjovskými skauty. V rámci oslav 100. výročí střediska jsem se tak stala členkou užšího organizačního týmu. Při řešení grafických výstupů jsme se však názorově rozcházel až do té míry, že nakonec vznikly dvě verze – jedna pro skauty, která se realizovala a druhá jako moje diplomová práce. S nedostatkem času jsem se potýkala i z důvodu, že jsem kromě práce grafika zastávala i funkci editora. Velké množství času zabral samotný sběr a třídění obrazového a textového materiálu, který bylo potřeba digitalizovat a přehledně archivovat. Na grafickou úpravu pak nezbylo tolik prostoru, kolik by bylo potřeba. Největší chybu vidím ve špatném rozvržení času a nedostatku nadhledu v závěrečné fázi své práce. Když jsem před rokem a čtvrt zvažovala téma diplomové práce, tak jsem si, ani přes upozornění svého vedoucího, neuvědomila všechna rizika, která s sebou nese reálné zadání. Přesto tohoto rozhodnutí nelituji. Vyzkoušela jsem si týmovou práci a poměrně rozsáhlém projektu, který se daří společně realizovat. Profesně pro mě byly přínosné některé připomínky Matěje Zicháčka – studenta marketingu a mediálního zpravodaje střediska, se kterým jsem spolupracovala. S výsledkem své práce sice nejsem stoprocentně spokojená, ale jsem přesvědčená, že grafické řešení, které jsem při zpracování výstupů zvolila vhodně reflektuje skautskou činnost. S použitím autentických materiálů ze skautských kronik a Cancáků se mi podařilo vytvořit originální vizuální styl, který nabízí víc než šablonovité řešení vycházející z vizuálního stylu Junáka.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] NOSEK-WINDY, Václav. Skautská symbolika. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 2001. ISBN 80-86109-75-5.
- [2] NOSEK-WINDY, Václav. Skautská symbolika. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 2001. ISBN 80-86109-75-5.
- [3] NOSEK-WINDY, Václav. Skautská symbolika. Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR, 2001. ISBN 80-86109-75-5.
- [4] Chystá se nová vizuální identita a logo Junáka. Proč? - Křižovatka. [online]. Copyright © 2014 [cit. 11.04.2019]. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/clanky-na-webu/1552-chysta-se-nova-vizualni-identita-junaka-a-logo-podobnejsi-znaku-proc?autologin=1>
- [5] Chystá se nová vizuální identita a logo Junáka. Proč? - Křižovatka. [online]. Copyright © 2014 [cit. 11.04.2019]. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/clanky-na-webu/1552-chysta-se-nova-vizualni-identita-junaka-a-logo-podobnejsi-znaku-proc?autologin=1>
- [6] SKAUTING – Staré časopisy pro děti a mládež v souvislostech. Staré časopisy pro děti a mládež v souvislostech – o starých dětských a mládežnických časopisech v souvislostech a projektu jejich digitalizace [online]. Copyright © 2019 [cit. 11.04.2019]. Dostupné z: <http://www.detske-casopisy.cz/tag/skauting/>
- [7] DVORSKÝ, Miloš. Mýtus zvaný Stínadla: Rychlé šípy, Vontové a hlavolam - realita versus fikce. Třetí, přepracované a doplněné vydání. V Praze: Zdeněk Bauer, 2018. ISBN isbn978-80-906755-1-3.
- [8] Po stopách Rychlých šípů. Kde leží Stínadla a kdo jsou legendární Foglarovi kluci - Aktuálně.cz. Magazín - Aktuálně.cz [online]. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/rychlým-sípum-je-80-let-komiks-se-stal-legendou/r~4de859f2fdef11e8b9390cc47ab5f122/>
- [9] Obchod Skaut - Skautské století. Obchod Skaut - Úvod [online]. Dostupné z: <https://www.obchod.skaut.cz/propagace/publikace/skautske-stoleti.html>

- [10] Velký tramský slovník - Tramská osada Skaláci. Úvodník - Tramská osada Skaláci [online]. Dostupné z: <https://t-o-skalaci.webgarden.cz/rubriky/tramska-kultura/velky-tramsky-slovník/velky-tramsky-slovník>
- [11] Studio Marvil připravilo logo pro celostátní oslavy výročí 2018 – Design portál. Design portál – Magazín o designu [online]. Dostupné z: <https://www.designportal.cz/studio-marvil-pripravilo-logo-pro-celostatni-oslavy-vyroci-2018/>
- [12] Kampaň na oslavu 100 let od založení Československa / reklama / Font. Font [online]. Copyright © Font [cit. 11.04.2019]. Dostupné z: <https://www.font.cz/reklama/kampan-na-oslavu-100-let-od-zalozeni-ceskoslovenska.html?action=recommend>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

WOSM	World organization of the Scout Movement
WAGGGS	World Association of Girl Guides and Girl Scouts
GSUSA	Girl Scouts of the United States of America
BSA	Boy Scouts of America
ISGF	International Scout and Guide Fellowship

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obr. 1: Původní skautská lilie
- Obr. 2: Znak WOSM, staré a nové logo WOSM
- Obr. 3: Vizuální styl WOSM
- Obr. 4: Znak a logo WAGGGS
- Obr. 5: Původní a upravené logo GSUSA
- Obr. 6: Logo BSA
- Obr. 7: Znak ISGF
- Obr. 8: Znak Psohlavců
- Obr. 9: Znak Junáka po přidání trojlístku v roce 1992
- Obr. 10: Znak Vlčat
- Obr. 11: Znak světlušek
- Obr. 12: Symboly roverů a rangers: roverská hůl, heraldický znak a znak RS
- Obr. 13: Znak vodních skautů
- Obr. 14: Výsledky ankety o nejednoznačnosti užití loga a znaku
- Obr. 15: Logo Junáka od Studia Najbrt
- Obr. 16: Logo Junáka od Lumíra Kajnara (zdobnější a jednodušší verze)
- Obr. 17: První strana prvního čísla časopisu Junák z roku 1915, 1920
- Obr. 18: Jednotná obálka časopisu Skaut-Junák z let 1929 – 1931
- Obr. 19: Obálka časopisu Skaut-Junák z roku 1932 a Junák z roku 1940
- Obr. 20: Obálka prvního čísla časopisu Junák po obnovení v roce 1945
- Obr. 21: Komiksy Medvědí družina, Pískloun a Tlouštík a Tajemství žlutých skal
- Obr. 22: Obálka nultého čísla časopisu Junák z roku 1968 s ilustrací Zdeňka Buriana
- Obr. 23: Nulté číslo časopisu Junák z roku 1990
- Obr. 24: Obálky časopisu skauting z roku 2000 a 2017
- Obr. 25: Obálka časopisu Roverský kmen z roku 2000, 2006 a 2016
- Obr. 26: Obálka časopisu Světýlko z roku 1999, 2010 a 2018
- Obr. 27: Obálka a desková hra z časopisu Ben Já a Mína z roku 2018

- Obr. 28: Obálky časopisu Skautský svět
- Obr. 29: Scouting for boys
- Obr. 30: Dva divoši
- Obr. 31: Knižní vydání Rychlých šípů z roku 2018
- Obr. 32: Celostránkové ilustrace z knih Tábor nad vodopády a Zelené jezero
- Obr. 33: Skautskou stezkou
- Obr. 34: Skautská stezka
- Obr. 35: Skautské století
- Obr. 36: Cesta k pramenům: historie skautingu v obrazech
- Obr. 37: Skaut.cz
- Obr. 38: Krizovatka.skaut.cz
- Obr. 39: Radce.skaut.cz
- Obr. 40: Skautské plakáty do roku 2015
- Obr. 41: Skautské plakáty po roce 2015
- Obr. 42: Skautská kronika
- Obr. 43: Rackův cancák
- Obr. 44: Logo a homepage projektu Společné století
- Obr. 45: Vizuální styl výročí 100 let Finska
- Obr. 46: Vizuální styl výročí 100 let Estonska
- Obr. 47: Vizuální styl výročí 100 let Litvy
- Obr. 48: Almanach 90 let skautingu v Kyjově
- Obr. 49: Frotáže
- Obr. 50: Upravené ilustrace
- Obr. 51: Písmo Barrio
- Obr. 52: Publikace 100 let skautingu v Kyjově
- Obr. 53: Plakáty
- Obr. 54: Makety skládačky

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P1: CD

